

—
Верховний
Суд

ОГЛЯД РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ

За період з 01.04.2019 по 05.04.2019

2019/11

Огляд рішень Європейського Суду з прав людини

Дата прийняття:	02/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.
Назва:	<u>CASE OF ABOYA BOA JEAN v. MALTA</u> (Application no. 62676/16)
Зміст:	<p>Заявник є громадянином Кот-Д'Івуару та народився у 1978 році. Справа стосувалася його імміграційного ув'язнення протягом двох місяців на Мальті в 2016 році.</p> <p>Заявник прибув на Мальту літаком у вересні 2016 року. Пред'явивши свій національний паспорт, заявник розповів працівникам міграційного органу, що його було визнано біженцем у Вірменії, та він мав намір просити притулку в органів влади Мальти. Проте заявникові було відмовлено у в'їзді на тій підставі, що він може переховуватися від органів влади поки буде перебувати на розгляді його заява щодо надання притулку та статусу біженця.</p> <p>У жовтні 2016 року Апеляційна міграційна служба підтвердила законність ув'язнення заявника, зважаючи на те, що статус біженця заявника у Вірменії так і не було підтверджено, а також у зв'язку із фактом його затримання за підробним паспортом громадянина Італії.</p> <p>Впродовж того ж місяця національні суди також підтвердили законність ув'язнення заявника.</p>
Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення пунктів 1 та 4 статті 5 Конвенції (право на свободу та особисту недоторканність).
Дата прийняття:	02/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	02/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	<u>CASE OF DIMOPULOS v. TURKEY</u> (Application no.37766/05)
Зміст:	<p>Заявниця – пані Дімопулос, в порядку спадкування отримала нерухоме майно на турецькому острові (земельну ділянку з цільовим призначенням – для забудови).</p> <p>Окрім того, ця земельна ділянка була класифікована як природний об'єкт.</p>

	<p>3 січня 1997 року, після перегляду плану землекористування, земельна ділянка заявниці була закріплена за Казначейством.</p> <p>18 червня 2003 року пані Дімопулос звернулася з позовом до суду про анулювання права власності Казначейства на спірну земельну ділянку та визнання права власності за нею.</p> <p>27 липня 2004 року було внесено зміни до закону, що регулює відносини у сфері захисту культурної та природної спадщини. Зміни передбачали, що земля, класифікована як природний об'єкт, не може бути отримана у власність за набувальною давністю.</p> <p>У рішенні від 26 жовтня 2004 року національний суд відхилив позов заявниці, зазначивши, що немає необхідності розглядати умову отримання права власності за набувальною давністю, оскільки такої підстави немає після внесення змін до закону в липні 2004 року. Суд зазначив, що законодавчі зміни застосовувались до тих справ, які не були завершені остаточним рішенням суду.</p> <p>Суд не розглядав умови набуття права власності заявницею після спливу строку набувальної давності.</p> <p>Заявниця зверталася до судів апеляційної та касаційної інстанцій, однак її скарги були відхилені.</p> <p>Посилаючись на вимоги пункту 1 статті 6 Конвенції, заявниця стверджувала, що застосування зворотної сили закону (законодавчих змін щодо права власності на природні об'єкти) до її справи було порушенням права на справедливий суд.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд).</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>04/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>04/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p><u>CASE OF KUNERT v. POLAND</u> <i>(Application no. 8981/14)</i></p>
<p>Зміст:</p>	<p>Справа стосувалась умов перебування заявника під вартою та відмови йому у доступі до суду.</p> <p>Заявник був ув'язненим у слідчому центрі Вроцлава в різні періоди між 1991 та 2014 роками, включаючи період з червня 2009 по жовтень 2010 року.</p> <p>Його було звільнено з-під варти 8 липня 2017 року.</p> <p>Під час ув'язнення в період між 29 липня та 26 серпня 2009 року,</p>

заявник стверджував, що камера, в якій він перебував, була переповнена, а площа приміщення на одну особу становила менше встановленого польським законодавством нормативу у розмірі 3 м² на особу.

У квітні 2011 року заявник ініціював судове провадження проти Державного Казначейства щодо порушення його особистих прав та вимагав сплати компенсації у зв'язку з його ув'язненням у переповненій камері.

У ході судового розгляду заявник подав клопотання про надання йому правової допомоги, однак суд указав, що всі клопотання мають подаватися у двох екземплярах, та відхилив його.

Ця відмова оскаржена не була.

У жовтні 2012 року суд першої інстанції відхилив позов. Суд установив, що дійсно мало місце перебування заявника в переповненій камері під час ув'язнення протягом одного місяця, проте заявник не надав підтвердження незаконності таких дій щодо нього.

10 жовтня 2012 року заявник звернувся із заявою до апеляційного суду, надавши одну її копію.

В грудні 2012 року заявник знову звернувся до суду із заявою з поновленням строку на апеляційне оскарження, додавши також дві копії листа під назвою «апеляція». Суд відхилив клопотання заявника щодо поновлення строку на апеляційне оскарження та вказав, що той вже подав апеляцію 10 жовтня 2012 року, і наголосив на необхідності дотриматися формальних вимог щодо подачі двох копій скарги впродовж семи днів.

В подальшому заявник звернувся до суду з листом, у якому вказав, що він не в змозі виконати вказівку суду щодо подачі копії, оскільки у нього немає тексту написаної ним скарги і, відповідно, він не може зробити копію або переписати її, оскільки не пам'ятає точного формулювання. Зазначив, що йому не було відомо про необхідність подачі апеляційної скарги у двох примірниках.

У березні 2013 року суд відхилив його апеляцію з причини невиконання вимог щодо подання другої копії.

Суд звернув увагу на те, що заявник як особа, яка ініціювала судове провадження та була позбавлена волі, міг обґрунтовано очікувати, що він має зберігати копії усіх листів, які він надсилав до суду, зважаючи на те, що він був повідомлений про необхідність подачі двох копій своїх скарг. Посилаючись на положення пункту 1 статті 6 Конвенції, заявник стверджував, що суд, відхиливши апеляційну скаргу з формальних вимог, позбавив його права на доступ до суду.

Констатоване порушення (стаття):	Відсутність порушення статті 6 Конвенції (право на справедливий суд). Скарга щодо порушення статті 3 Конвенції (заборона катування) відхилена у зв'язку із невикористанням внутрішніх засобів правового захисту.
Дата прийняття:	04/04/2019
Дата набуття статусу остаточного:	04/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.
Назва:	CASE OF HODŽIĆ v. CROATIA (Application no. 28932/14)
Зміст:	<p>У травні 2012 року заявник був затриманий у зв'язку з підозрою у здійсненні погроз по мобільному телефону щодо двох осіб та поміщений під варту.</p> <p>У ході досудового розслідування експерт І. С. надіслала до органу прокуратури, що провадив розслідування, свій висновок щодо стану психічного здоров'я заявника. У цьому висновку І. С. зазначила, що заявник страждає на параноїдальну шизофренію, а тому є небезпечним для суспільства та потребує поміщення до психіатричного закладу.</p> <p>В липні 2012 року прокуратура пред'явила обвинувачення заявникові у вчиненні двох погроз по телефону двом особам та клопотала про застосування до заявника заходів медичного характеру.</p> <p>Суд повернув клопотання прокуратури з підстави неповноти експертного висновку щодо стану психічного здоров'я заявника.</p> <p>В серпні 2012 року експерт І. С. разом із психологом доповнила свій висновок додатковою медичною інформацією. Експерт зазначила, що вона отримала медичну карту заявника із записами лікаря загальної практики, проте не могла зв'язатись з його психіатром В. Г., а тому обґрунтувала свої висновки результатами первинного огляду заявника та вказала, що їй не потрібні інші документи для визначення діагнозу.</p> <p>Таким чином, на основі отриманих записів експерт повторила свій попередній висновок.</p> <p>28 серпня 2012 року прокуратура знову звернулася до суду з клопотанням про застосування до особи заходів медичного характеру. Тим часом, 30 серпня 2012 року, заявник був звільнений, оскільки максимальний період його досудового</p>

	<p>тримання під вартою закінчився.</p> <p>У грудні 2012 року в ході судового розгляду проводився допит психіатра В. Г., лікаря загальної практики та інших свідків, які могли надати свідчення щодо психічного стану заявника. У свою чергу заявник надав два медичні висновки психіатра В. Г., відповідно до яких не страждав на параноїдальну шизофренію.</p> <p>Суд відхилив висновки В.Г. через те, що вони були зроблені приватним лікарем та суперечили висновкам експерта І.С., і ухвалив рішення про застосування до заявника заходів медичного характеру (поміщення до психіатричного закладу строком на шість місяців).</p> <p>Апеляційну та касаційну скарги заявника на рішення суду про поміщення до психіатричного закладу суди відхилили як необґрунтовані.</p> <p>Після набрання рішенням суду першої інстанції законної сили заявник поїхав до міста Сараєво (Боснія та Герцеговина), де пройшов огляд у двох експертів у галузі судової психіатрії та психолога. Під час такого огляду було встановлено, що заявник все ж страждає різними розладами особистості, проте діагноз «параноїдальна шизофренія» не підтвердився.</p> <p>У жовтні 2013 року суд першої інстанції постановив ухвалу про примусове поміщення заявника до психіатричного закладу.</p> <p>Заявник оскаржив її, обґрунтовуючи новим висновком експерта, однак суд відхилив його апеляцію.</p> <p>У результаті заявник не був поміщений до психіатричного закладу, оскільки органи влади не встановили його місцезнаходження.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції (право на справедливий суд) щодо кримінального провадження в суді.</p> <p>Порушення пункту 1 статті 6 Конвенції щодо цивільного провадження стосовно поміщення заявника до психіатричного закладу.</p>
<p>Дата прийняття:</p>	<p>04/04/2019</p>
<p>Дата набуття статусу остаточного:</p>	<p>04/07/2019 (Палата) Набуття статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції.</p>
<p>Назва:</p>	<p>CASE OF G.S. v. BULGARIA (Application no. 36538/17)</p>
<p>Зміст:</p>	<p>Заявник є громадянином Грузії, який народився у 1951 році. Зараз він перебуває у в'язниці Софії очікуючи екстрадиції до Ірану у</p>

	<p>зв'язку із вчиненням крадіжки.</p> <p>У грудні 2016 року, після прибуття з Грузії до Болгарії, заявник був затриманий в аеропорту Софії на підставі «червоної картки» Інтерполу.</p> <p>Відповідно до інформації Інтерполу, заявник викрав 50 000 євро у 2016 році з пункту обміну валют в місті Тегеран, що карається позбавленням волі відповідно до Кримінального кодексу Ірану.</p> <p>Заявника було поміщено під варту до отримання запиту на екстрадицію від органів влади Ірану. Відповідний запит надійшов у січні 2017 року, в ньому було вказано порушену статтю Кримінального кодексу Ірану та покарання у вигляді позбавлення волі. У квітні 2017 року суд надав дозвіл на екстрадицію, зазначивши, що запит відповідає формальним вимогам та такі дії узгоджуються з засадами фактичної взаємодії між Болгарією та Іраном. Суд також зауважив про необхідність надання Іранськими органами влади гарантій того, що до заявника не буде застосовано тортур або катувань, і що законодавством Ірану передбачено покарання у вигляді позбавлення волі за вчинення цього злочину.</p> <p>Таке рішення суду було підтримане судом апеляційної інстанції.</p> <p>Проте відповідно до правила 39 Регламенту Суду процедура екстрадиції заявника була призупинена до завершення розгляду справи ЄСПЛ.</p> <p>Посилаючись на положення статті 3 Конвенції (заборона катування), заявник стверджував, що органи влади Болгарії не оцінили ризиків застосування до нього катування у разі екстрадиції, оскільки є відомим той факт, що за вчинення крадіжки в Ірані покарання становить 74 удари батоном.</p>
<p>Констатоване порушення (стаття):</p>	<p>Мало б місце порушення статі 3 Конвенції (заборона катування) у разі екстрадиції заявника до Ірану.</p>

Огляд рішень Європейського суду з прав людини. Рішення за період з 01.04.2019 по 05.04.2019 / Відпов. за вип.: О. Ю. Тарасенко, Д. П. Мордас, Р. Ш. Бабанли. – Київ, 2019. – Вип. 11. – 7 стор.

Застереження:

1. Огляд окремих судових рішень, зокрема й їх переклад, здійснюється працівниками департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду з використанням матеріалів, розміщених на веб-сайтах Європейського суду з прав людини:

<https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>,

<https://hudoc.echr.coe.int>.

2. Огляд рішень здійснюється з метою ознайомлення з їх коротким змістом. Для повного розуміння суті висловленої в судовому рішенні правової позиції необхідно ознайомитися з його повним текстом, розміщеним на веб-ресурсах Європейського суду з прав людини.

3. Інформація має суто допоміжний та довідковий характер та не має на меті висвітлити суть усієї проблематики, яка вирішується відповідними судовими рішеннями.

Стежте за нами онлайн

 fb.com/supremecourt.ua

 t.me/supremecourtua